

λες, 'Ο 'Αβδουλλάχ ξεπ'ώω μου έτρεμε σ'όν τ'ό φύλλο.
Μπήχαμε και ψάξαμε στην τραπεζαρία, σ'ό σαλόνι, στην κουζίνα.
'Εκυτάξαμε παντού, πίσω από τ'ά έπιπλα και τίς κουρτίνες. Κατεβήχαμε
και σ'ό υπόγειο. Πουθενά όμως δεν είδαμε ψυχή...
Φτωχέ μου 'Αβδουλλάχ, είπα τότε στον ύπηρέτη μου, χωρίς άλλο
κάτι έχεις πάθει και βλέπεις οπτασίες !
'Ανεβήχαμε ύστερα πάλι επάνω. Τη στιγμή που περνούσαμε έμπρός στην
άποθήκη είδα τ'ό κλειδί στην πόρτα, κ' έτοι από συνήθεια, κλειδώσα και
προχώρησα. Είχαμε πάρει, βλέπετε τη συνήθεια, να κλειδώνουμε όλες
τίς πόρτες για μεγαλύτηρη προσφύλαξη.
Πήγα έπειτα και κοιμήθηκα. 'Ο 'Αβδουλλάχ έμεινε άγρυπτος ως τ'ό
πρωτό, άπ' τ'ό φόβο του.
Μόλις ξημέρωσε έφύγαμε μαζί για τ'ό Μαρόκο.

Στ'ό Μαρόκο μείναμε έξι βδομάδες. Ήταν Νοέμβριος πιά, όταν γυ-
ρίσαμε σ'ό 'Οράν.
Την ώρα που έφθανα σ'ό σπίτι μου, μιά γειτόνισσα, μιά γρηά 'Ισπανί-
δα καταζαρωμένη με πλησίασε με ύφος μυστηριώδες :

— Τί τ'όχει σενόρα ; τίς είπα.
— 'Ο Ζοζέ Μπαρίγχα ο γείτονάς σας
μού άπάντησε, έχει εξαφανιστεί. Στην άρ-
χή ένόμισαν πως θα τον έβρισκαν γερό
σ'ό σπίτι του... Είπε όπλα, βλέπετε, σ'ό
δικό σας... τ'ό στοιχειωμένο... "Εφραζα, ό-
μως, παντού, χωρίς να βρούμε τίποτα...
Και τώρα όλοι οι γείτονες άλλίζουν σ'α-
ντία από φόβο καλέ μου σενόρ !
— Και από πότε δεν τον είδαν τ'ό
Μπαρίγχα ;
— Είπε δυό μήνες τώρα... Ναι... Από
τότε που φύγατε !
'Επήγα σ'ό σπίτι μου σκεπτικός και
είπα στον 'Αβδουλλάχ ν' άνοιξη πόρτες
και παράθυρα για ν' άερισθή. Ένώ ά-
νοιγα τίς βαλίτσες μου στην κάμαρη μου,
μού φάνηκε πως ανέβαινε από κάτω μιά
άνυπόφορη μυροδιά. Κατέβηκα γεμάτος
έκπληξη. Στόν άντις βρήκα τόν 'Αβδου-
λλάχ, που έμύριζε άνηστος τόν άέρα.
"Η βρώμα έφαινε πως ερχότανε άπ'
τ'ό υπόγειο. Τ'ό ρεθμα τού άφ'ος τή έσο-
πιζε τώρα σ' όλο τ'ό σπίτι. Ήταν πω-
ματικός άνυπόφορη. Βρώμα σαπλάς...
παράτον !...
'Επήρα ένα φως και κατέβηκα σ'ό ύ-
πόγειο, κρατώντας ένα μαντήλι στή μύ-
τη μου.
Στ'ό υπόγειο, όμως δε βρήκα τίποτε.
Τότε θυμήθηκα την άποθήκη που την
είχα κλειδώσει περνούοντας άπ' έξω, τ'ό βρά-
δυ που με έβγαψε τρομαγμένος ο 'Αβ-
δουλλάχ. Τ'ό κλειδί βρισκόταν στην πόρ-
τα. Άνοιξα και τ'ό φως που εκρατούσα
εφώτισε τ'ό πάτωμα. Γεμάτος φρίκη τότε
έκαμα μερικά βήματα πρ'ός τ'ό πίσω.
'Ενα πτώμα άνθρώπου σ'ε φρικώδη
κατάσταση άποσυνθέσεως ήταν έσπλωμένο.
'Ανεγνώρισα άμέσως τ'ό Μπαρίγχα, τ'ό
γειτόνι μου.
Σάν τον τρελλό άνεβήκα επάνω κ' ένώ ο 'Αβδουλλάχ έτρεχε να είδα-
ποίηση την άντομία, εγώ έκροταλούσα μάτια να ξεδιαλύνω τή σχέση
που έπληρχε ανάμεσα σ'ό θλιβερό τού θανάτου.

"Ενα πτώμα άνθρώπου σ'ε φρικώδη κατάσταση άποσυνθέ-
σεως ήταν έσπλωμένο κατωγής !..."

Τ'ό τελευταίο μυστήριο με κρατούσε σ'ε ξεχωριστή συγκίνηση. Πως
σ'ό σπίτι των κορμασμένων έμπηξε κατά την άπουσία μου ένας άλλος για
να πεθάνη ;
Με τ'ό τρέλο ο Μπαρίγχα είχε μπει σ'ό σπίτι του, άφ'ου ήταν όλο
κλειδωμένο.
'Εμπρός σ'ό ανεξήγητο γεγονός αυτό, αλοθανόμουνα πως ζούσε μέσα
μου κάθε ψυχραιμία και κάθε λογική.
Τ'ό φοβερό τέο διωδότησε γοήφουρα. "Όταν ήθε ο άσυνήθως ο δρόμος
κάτω ήταν γεμάτος περσίβους.
'Ο γαιτός τής άσυνήθειας άφ'ου έξήτασε εν τ'ω μεταξύ τ'ό πτώμα
εσπώθηκε γεμάτος συγκίνηση.
— Κύριο, είπα, αυτό, ο άνθρωπος πέθανε από άσπία. Τ'ό τέλος του
ήταν φοβερό. Κυνιάτε. 'Επαγες να γάγη τ'ά χείρα του !
— Αν έσπλωσα να πιστέγω σ' αυτά μου. Θάνατος από κορμάλε, θά-
νατος από άσπία... Πού θα έτελείονε αυτό τ'ό κακό.
'Εσαφικά ή άνάμνησις εφώτισε σ'όν άσφαγή τόν
νο μου. Αιρηθήκα πως πνίν να φέρουμε, μιά νύχτα, ο
'Αβδουλλάχ ένόμισε πως άκουσε μιά πόρτα να κλείνη
κάτω και με έξπλησε. "Ίσως έ-
κείνη τή στιγμή ο 'Ισπανός είχε
χωθεί στην άποθήκη κ' έγώ
τόν έκλειδώσα έπειτα καθώς
περνούσα άπ' έξω

— Αυτό είχε, ίσα ο άνα-
κριτής, που βιαζότανε να τε-
λειώση. Τόν έκλειδώσατε χωρίς να
ξέρετε πως ήταν μέσα. Θα φώ-
ναξε, βέβαια πολύ άργότερα, τ'ό
σπίτι όμως, ήταν άκατοίχητο πιά !

— Πως μ'ήκε τότε σ'ό σπίτι, μου, άφ'ου όλα, πόρτες και παράθυρα
είσαν κλειδωμένα ; ρώτησα.
Αυτό, μ' όλες τίς έμμενες και τίς άνακρίσεις που έγιναν έμεινε άνε-
ξήγητο.
Κ' όλος ο κόσμος με συμβούλευε πιά ν' άφήσω τ'ό καταραμένο αυτό
σπίτι. 'Ο 'Αβδουλλάχ, ο 'Αχμέτ και ή Ροζέτα μούφτυαν. Κάνεις δεν
ερχόταν άντικαταστάτης τους. "Η ζωή μου είχε γίνει άνυπόφορη. Πικρα-
σμένος όμως κ' εγώ, έννοούσα να μείνω και να ξεδιαλύνω τ'ό μυστήριο
που έγίνετο περισσότερο περίπλοκο, άπ' τή στιγμή που σ'ε μιά τούπη του
'Ισπανού είχε βρεθή ένα σκουπί δυό μέτρα, όμοιο μ' έκείνο που εχρησι-
μοποίησαν σ'ε τέσσερες άλλοι κορμασμένοι.
Φοβισμένος, κάπως έπήρα σ'ό σπίτι ένα σκύλο που με φύλαγε νύχτα
και ήμέρα. Κανένα έπεισόδιο, όμως δεν συνέβη εν τ'ω μεταξύ και ο κό-
σμος ήσύχασε.

Μιά μέρα είχα κατεβή σ'ό υπόγειο και δέν θυμολμαι για ποιό λόγο
άνασάκωσα τ'ό σκεπασμα τού πηγαδιού και έκαθισα να δώ. "Εξάφνα μου
έξυγνε από την τούπη τού γελέκου τ'ό ρολόγι μου κ' έπεσε μέσα σ'ό
νερό.

Τ'ό ρολόγι αυτό ήταν διπλά πολύτιμο
για μένα. Τ'ό είχα άνάμνησι άπ' τή μη-
τέρα μου, και ήταν άλόγιστο και γεμάτο
διαμάντια. Για να τ'ό ξαναβρω ένα μέσον
έπληρχε μόνο. Ν' άδειάσω τ'ό πηγάδι. 'Ε-
φώνασα λοιπόν ένα φτωχό 'Εβραίο και
τ'ό άδειασμα άρχισε άμέσως.
'Ελήθηνα να βραδύνη, όταν τ'ό
πηγάδι άδειασε εντελώς και ο 'Εβραίος
βρήκε τ'ό ρολόγι μου. Τη στιγμή που
άέβαινε, κορμασμένος από ένα σκουπί,
άκουσα να τού ξεφειγή μιά κραυγή εκ-
πλήξεως.

— Μιά μεγάλη τούπα είναι στόν τοί-
χο τού πηγαδιού, μου είπα, ταραγμένος
όταν άνεβήκεν επάνω.

Κατέβηκα να εξετάσω άμέσως μόνος
μου. Ποσυχωτικός στόν τοίχο τού πη-
γαδιού ήταν ένα μεγάλο άνοιγμα. 'Απο-
φασιστικά έμπηκα μέσα και προχώρησα.
Τ'ό γατάκι που είχα πάρει μαζί μου ε-
φώτιζε ένα στενό διάδρομο. Σ'ε λίγο φα-
νήκαν σκαλοπάτια.

'Αμέσως ή άλήθεια έσοκαπάσθηκε. Τ'ό
μυστικό πέρασμα ήγταν σ'ό σπίτι τού
Μπαρίγχα και τ'ό είχε άνοιξει ο ίδιος.
Τ'ό νερό τού πηγαδιού μου όταν ήταν
σ'ό κανονικό τόν ύψος έκλεινε την τού-
πα. "Όταν, όμως εγγύιζε τ'ό ρευστό —
αυτό τ'ό ένοούσε ο Μπαρίγχα από τόν
κρότο τής τούμπας — τ'ό πέρασμα ήταν
είλιθεο για καμιά είκοσαριά ώρες.

"Ετσι ο κακοήγος έμπαυε σ'όν κα-
λός νοικοκύρης και έγγληματοσος με την
ήουζία του.

"Ο άνθρωπος αυτός είχε τή μεγαλο-
φνία τού έγγληματος. 'Αφ'ου έπληξε τ'ά
θήματα τόν τ'ά έκορμασμένους και ή φαι-
σία των καλών 'Οσάντζων έπαινε δρόμο.

"Ετσι εκλάσθηκε ο μύθος τού «Σπιτιού των τεσσάρων κορμασμένων».

'Εγισται πως δεν χροαζόντουσαν και πολλά λόγια για ν' άξηγηθή
τ'ό τελευταίο δραματικό έπεισόδιο.

Την παραμονή τής άναχωρήσεως μας για την Ταγγέρη ο 'Ισπανός έ-
τορπασε σ'ό σπίτι μου άπ' τ'ό πηγάδι. 'Ο κρότος που άκούοντο ο 'Αβδου-
λλάχ, ήταν άπό τ'ό σκεπασμα τού πηγαδιού, που ξεφύγε, γαίνεται, από τ'ά
χείρα του και έπεσε άπότομα.

"Όταν μ' άκουσε να καταβαίνω, κούφθηκε σ'ό κελλάρι που κατά σύμ-
πτωση τόν κλειδώσα κρατώντας άπ' έξω. 'Υπελόγιζε, βέβαια πως άργό-
τερα θα μπουσούσε να σάση την πόρτα. Ή πόρτα, όμως, ήταν γερό-
χοντρή και δέν έπασε. "Όσο για τ'ό σκουπί που βρεθήκε στην τούπη του
τό είχε προνομισμένο για μένα.

Τ'ά χρόνια έπέρασσαν από τότε. 'Εγώ έφυγα άπ' τ'ό 'Αλγέρι. 'Ο κό-
σμος, όμως, είχε τόσο πολύ προληπτι ός, ώστε, ο συμβολαιογράφος δεν
μπόρεσε να βρη άλλου άγοραστή για τή βίλλα μου. Κ' εν μαθ'έθηκε ή
άλήθεια τί όφειλε ; Τη βίλλα μου τή λέες πάντα : «Τ'ό σπίτι των τε-
σσάρων κορμασμένων».

ANEMΩΝΕΣ ΣΙΩΝ ANEMO

"Εγω μελετήθη άσχετά τίς γυναίκες και μπουό να κανηθώ
με τ'ό δ'ημο μου ήτι δεν έχα-
σα τόν καιρό μου όσοι τό-
σοι άλλοι. Αγαπητέ μου δη-
λαδή ήτι δεν τίς βίλλα κα-
θόλου !...
— Ιε μπουόρετε να πάρετε άτιμωρητέ μιά γυναίκα πολύ
ώραία, άν δεν έχετε άσκητή νεότητι, άσκητή περιουσία και
άσκητη γενναιοδωρία για να τής δώσετε πάν ήτι τής υπόσχομαι
οί άλλοι

Σάκη Σεζάμπρ